

Obsah

ÚVODNÍ SLOVO	6
SEZNAM TÉMAT	6
POLITOLOGIE JAKO VĚDA	8
POLITOLOGIE A POLITIKA	8
Oblasti politologie	8
Definice a vymězení politiky	9
Teorie moci	11
POLITOLOGIE A JEJÍ MÍSTO V SYSTÉMU VĚD	12
Politologie a jiné vědy	12
Metody zkoumání	13
HISTORICKÝ VÝVOJ POLITICKÉHO MYŠLENÍ	14
Politické myšlení ve starověku	14
Politika ve středověku	15
Novověk a politika	16
Politika 19. a 20. století	17
Kořeny české politiky	18
STÁT	19
TEORIE VZNIKU STÁTU	19
Starověký stát	19
Středověký stát	20
Koncepty vzniku státu	20
DEFINICE, ZNAKY A FUNKCE MODERNÍHO STÁTU	21
Vymezení pojmu „stát“	21
Znaky státu	21
Funkce státu	22
Svrchovaný stát / zámořské území / protektorát / autonomie	23
Suverenita lidu	24
TYPY STÁTŮ A FORMA VLÁDY	24
Typy států	24
STÁTNÍ OBČANSTVÍ	27
Získání státního občanství České republiky	28
POHYB OSOB MEZI STÁTY	28
Důvody a podoby migrace	28
ÚSTAVA ČR / DĚLBA MOCI / LIDSKÁ PRÁVA	31
VÝVOJ NAŠEHO ÚSTAVNÍHO SYSTÉMU	31
Popry z oblasti ústavního práva	31
Vnik ústav ve světě a jejich vliv na formování naší ústavnosti	31
Československé ústavy	31
Vznik ústavy České republiky	34
Obsah ústavy České republiky	34
Symboly české státnosti	37
DĚLBA MOCI	37
PROCES SCHVALOVÁNÍ ZÁKONŮ	39
LIDSKÁ PRÁVA	40
Významné lidskoprávní dokumenty a oficiální instituce	40
Atributy lidských práv a svobod	42
Porušování lidských práv a mezinárodní nevládní organizace zabývající se ochranou lidských práv a svobod	42
Tuzemské nevládní instituce na ochranu lidských práv	43
ČLOVĚK JAKO OBČAN DEMOKRATICKÉHO STÁTU	45
OBČANSKÁ SPOLEČNOST	45
Občanská společnost v demokratickém a totalitním státě	45
POLITICKÉ STRANY	46
Politické strany v České republice	47
NÁTLAKOVÉ SKUPINY	47
Typy nátlakových skupin	47
STÁTNÍ SPRÁVA A SAMOSPRÁVA	49
Státní správa	49
Samospráva	50
Územní samospráva	50
Orgány územních samosprávných celků	51
Působnost územní samosprávných celků	52

VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV	52
HORIZONTÁLNÍ A VERTIKÁLNÍ DĚLBA MOCI	53
VOLBY A VOLEBNÍ SYSTÉMY	53
Proč se účastnit voleb?	53
Volby v demokratických státech	53
Volební systémy	54
Volby v České republice	54
Volbní kampaně	55
Jak volby prakticky probíhají?	55
DEMOKRACIE A JINÉ FORMY VLÁD	57
DEMOKRACIE JAKO FORMA VLÁDY	57
Přímá a nepřímá demokracie	57
PRINCIPY A HODNOTY DEMOKRACIE	58
AUTORITÁRSKÉ A TOTALITNÍ REŽIMY	59
Současné nedemokratické režimy	60
DIKTÁTOŘI 20. STOLETÍ	61
Adolf Hitler	61
Benito Mussolini	61
Josif Vissarionovič Stalin	62
Mao Ce-Tung	62
Fidel Castro	62
Kim Ir-sen a jeho nástupci	63
Pol Pot	64
POLITICKÉ IDEOLOGIE	65
Ideologie v totalitním státě	65
Liberalismus	66
Konzervativismus	66
Socialismus	67
Komunismus	67
Nacionalismus	68
Fatalismus	68
Feminismus a environmentalismus	69
EXTREMISMUS	69
MEZINÁRODNÍ INTEGRACE / MEZINÁRODNÍ ORGANIZACE	72
MEZINÁRODNÍ INTEGRACE	72
Podoby mezinárodní integrace	72
Stupně mezinárodní ekonomické integrace	72
MEZINÁRODNÍ OBCHOD	72
Důvody mezinárodního obchodu	72
MEZINÁRODNÍ EKONOMICKÉ ORGANIZACE	73
Světová obchodní organizace (WTO)	73
Mezinárodní měnový fond (MMF)	73
Světová banka	73
Organizace zemí vydělávajících ropu (OPEC)	73
Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD)	74
ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ (OSN)	74
Charfa OSN	74
Organizační struktura OSN	74
Rada bezpečnosti OSN	75
SEVFROATLANTICKÁ ALIANCE (NATO)	75
Působení NATO ve světě	75
EVROPSKÁ INTEGRACE	76
HISTORIE SJEDNOCOVÁNÍ EVROPY	76
Středověké a novověké snahy v uspořádání Evropy	76
Formování Evropy po 1. světové válce	77
Pan evropské hnutí	77
Evropská integrace po roce 1945	78
FAKTOŘI OVLIVŇUJÍCÍ EVROPSKOU INTEGRACI	79
IDEOLOGICKÉ VLIVY	79
Rada Evropy	80
Evropský soud pro lidská práva	80
POLITICKÉ VLIVY	80
EKONOMICKÉ VLIVY	80

EVROPSKÁ UNIE	82
PODSTATA FUNGOVÁNÍ EVROPSKÉ UNIE.....	82
ZAKLÁDAJÍCÍ SMLOUVY.....	82
<i>Pařížská smlouva.....</i>	83
<i>EHS – Evropské hospodářské společenství.....</i>	83
<i>Smlouva o Evropské unii (Maastrichtská)</i>	83
ČLENSKÉ STÁTY EU.....	84
<i>Kandidátská kritéria.....</i>	84
<i>Členské státy EU.....</i>	84
<i>Kandidátské státy pro vstup do EU.....</i>	85
SYMBOLY EVROPSKÉ UNIE.....	85
PILÍŘE EVROPSKÉ UNIE.....	87
<i>První pilíř: Evropská společenství</i>	87
<i>Druhý pilíř: Společná a zahraniční politika</i>	87
<i>Třetí pilíř: Policejní a justiční spolupráce v trestních věcech,</i>	87
VOLNÝ POHYB OSOB – SCHENGENSKÝ PROSTOR	88
<i>Schengenský prostor (Schengen)</i>	88
POLITIKY EU.....	89
<i>Výlučné politiky</i>	89
<i>Sdílené politiky</i>	89
<i>Duplikující politiky</i>	90
<i>Ostatní politiky</i>	90
OBCHODNÍ POLITIKA EU.....	90
<i>Co je celní unie?</i>	90
<i>Zásady společné obchodní politiky</i>	90
INSTITUCE EVROPSKÉ UNIE	92
HLAVNÍ INSTITUCE EU.....	92
<i>Instituce zajišťující první systém EU</i>	92
<i>Vrchní politický orgán EU</i>	92
DALŠÍ DŮLEŽITÉ INSTITUCE EU.....	93
PRINCIP SUBSIDIARITY.....	94
EVROPSKÁ RADA	94
<i>Působnost Evropské rady</i>	94
PŘEDSEDNICTVÍ A ČLENOVÉ EVROPSKÉ RADY	94
RADA EVROPSKÉ UNIE	95
<i>Působnost Rady Evropské unie</i>	95
<i>Formace v Radě Evropské unie</i>	95
<i>Předsednictví v Radě Evropské unie</i>	95
<i>Členové Rady Evropské unie</i>	95
ROZHODOVÁNÍ V RADĚ EVROPSKÉ UNIE	96
EVROPSKÁ KOMISE	96
<i>Působnost Evropské komise</i>	96
<i>Hlavní úkoly Evropské komise</i>	96
ORGANIZACE EVROPSKÉ KOMISE	96
EVROPSKÝ PARLAMENT	97
<i>Pravomoci Evropského parlamentu</i>	97
<i>Složení Evropského parlamentu</i>	97
<i>Výbory Evropského parlamentu</i>	97
<i>Frakce – politické skupiny v Evropském parlamentu</i>	98
<i>Čeští poslanci v EP</i>	98
GLOBALIZACE / PLANETÁRNÍ PROBLÉMY	99
PODSTATA GLOBALIZACE	99
GLOBALIZACE Z HISTORICKÉHO POHLEDU	99
PŘÍČINY GLOBALIZACE	99
DOPADY GLOBALIZACE NA STÁT A SPOLEČNOST	100
<i>Negativní globalizace</i>	100
<i>Pozitivní globalizace</i>	100
KONZUMNÍ SPOLEČNOST	101
TRVALE UDRŽITELNÝ ROZVOJ	101
MOJE POVĚDOMÍ O STÁTU A MEZINÁRODNÍCH INSTITUCÍCH	103
POUŽITÁ A DOPORUČENÁ LITERATURA	104